

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

**ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
УКРАЇНИ**

Матеріали
У Всеукраїнської заочної науково – практичної конференції
(30 квітня 2019 року, м. Київ)

КИЇВ 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ

•

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" МОН України
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

**ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА
БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
УКРАЇНИ**

УДК 355.58

ББК 68.69

П78

Редакційна колегія:

Шмалєй С.В. - доктор педагогічних наук., професор (*відповідальний редактор*);

Шевченко В.В. – заступник відповідального редактора, кандидат педагогічних наук, професор;

Володченкова Н.В. - кандидат технічних наук, доцент;

Виноградчий В.І. – доктор економічних наук, професор;

Гвоздій С.П. – доктор педагогічних наук, доцент;

Дашковська О.В. - кандидат хімічних наук, доцент;

Крутов В.В. - доктор юридичних наук, професор;

Мазена М.А. – доктор медичних наук, професор;

Литвиновський Є.Ю. – кандидат педагогічних наук, ст. науковий співробітник

Редька І.В. - кандидат біологічних наук, доцент;

Слюсаренко Н.В. – доктор педагогічних наук, професор;

Філіповський О.В. – кандидат технічних наук, ст. науковий співробітник

Постолатій Т.О. - *відповідальний секретар.*

Затверджено до друку Організаційним комітетом У Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України»

Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали У Всеукраїнської заочної науково - практичної конференції. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019 . -с.176

Матеріали конференції висвітлюють результати різноспрямованих теоретичних і прикладних різноспрямованих досліджень в сфері цивільного захисту, розкривають сучасний стан, напрями та перспективи розвитку освіти в галузі цивільної безпеки та формування культури безпеки життєдіяльності

УДК 355.58

ББК 68.69

П78

Автори статей, 2019
НПУ імені М.П. Драгоманова

**ПРОГРАМА У ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЗАОЧНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ»**

**СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД
НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.**

1. Арнаго Г.В, Харламова Ю.Є. Нові інформаційні технології обробки інформації - Національний університет цивільного захисту України, м. Харків
2. Бабіна В.О. Історія становлення концепції екологічної безпеки країн Азії на прикладі Японії - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
3. Воронцова Е.В. Впровадження проектної діяльності для соціалізації здобувачів освіти - ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, м. Київ
4. Городецький І.М., Михайлецький М.І. Аналіз інноваційних методик попередження впливу на населення небезпечних чинників - Львівський національний аграрний університет, м. Львів.
5. Дашковська О.П., Книш О.І. Сучасні професійні реалії майбутніх фахівців - Одеська державна академія будівництва і архітектури, м. Одеса
6. Журавель М.О.¹, Журавель С.М.² Захист населення, територій, довкілля та майна від надзвичайних ситуацій - ¹ Запорізький національний технічний університет, ² Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя
7. Журавель М.О.¹, Журавель С.М.² Підвищення стійкості функціонування об'єктів господарювання та територій в умовах надзвичайних ситуацій - ¹ Запорізький національний технічний університет, ² Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя
8. Кусковець С.Л. Ефективність застосування автоматичних систем пожежогашіння тонкорозпиленою водою - Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне
9. Курков О.Б., Гринченко П.В. Імітаційне моделювання заходів реагування на гідрологічні надзвичайні ситуації в Україні – Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя.
10. Кучменко О.М. Формування готовності населення України протидіяти збройній агресії Росії - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ
11. Мороз Н.С., Караченцева А.Д., Савіна О.Ю. Екологічний дизайн , як метод формування екологічної культури суспільства - Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв
12. Rezyuk V. I. Crisis of budgeting system of government expenses as an emergency situation objective condition of theoretical and practical elaborate - Brest State University named after A.S. Pushkin.

13. Степанюк О.В.¹, Бакалінська В.С.², Заплатинський В.³ Організація забезпечення безпеки під час спортивних змагань – ^{1,2} Національний університет фізичного виховання та спорту України, ³ Національний університет фізичного виховання та спорту України, Академія безпеки та основ здоров'я, м. Київ

14. Спирін А.В. , Твердохліб І.В. Вплив шуму та вібрації на самопочуття тракториста - Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

15. Туровська Г. І. Забезпечення безпеки особистості в екстремальних ситуаціях – проблема кожної людини - Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

16. Цапко С.С., Кравцов М.М. Надзвичайні ситуації у наслідок вибуху аміаку - Харківський національний автомобільно-дорожній університет м. Харків

17. Шматова О.О.¹, Шматова Є.Р.² Екологічні проблеми безпеки водопостачання промислових об'єктів - Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченко, м. Київ

СЕКЦІЯ 2. МЕНЕДЖМЕНТ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

1. Володченкова Н.В. ¹, Хиврич О.В. ² Управління ризиками при експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки промислових підприємств - ¹Національний університет харчових технологій, м. Київ, ²Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського, м. Київ.

2. Дашковська О.В., Погребняк В.П. Кібербезпека – важлива складова цивільного захисту населення - ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ.

3. Кондель В.М., Сотничок О.С. Основні вимоги до проектування гідротехнічних споруд - Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава

4. Матат Д. Д. Віртуальна реальність як загроза міжособистісному спілкуванню - ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ

5. Моднов Д.Ю., Романчишина В.Г. Техніка безпеки під час занять волейболом- Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

6. Нагорна А. Тероризм та його види. Методи координації та управління - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

7. Неділя К.С., Гейчук А.В. Менеджмент безпеки, те що знадобиться у надзвичайних ситуаціях - Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ

8. Омельянов О.М. Правові питання захисту населення у надзвичайних ситуаціях- Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця.

9. Павленко В.В. Реагування на надзвичайні ситуації, проблеми та пропозиції щодо їх вирішення - Інститут державного управління у сфері цивільного захисту, м. Київ

10. Смирнов В.А. Проблемы безопасности в контексте нового просвещения - Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, г. Полтава.

11. Шевченко С.І., Станішевська Т.І., Горна О.І. Психотравмуючі чинники введення військового стану в Україні - Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь.

СЕКЦІЯ 3. МОНІТОРИНГ ПРИРОДНИХ ТА ТЕХНОГЕННИХ НЕБЕЗПЕК. ЕКОЛОГІЧНІ НЕБЕЗПЕКИ.

1. Азаров І.С.¹, Сидоренко В.Л.² Проблема моніторингу електромагнітного середовища існування людини - ¹Національний авіаційний університет, ²Інститут державного управління у сфері цивільного захисту, м. Київ.

2. Акчуріна С. Р., Клеєвська В. Л. Вплив ГМО- вмісних продуктів на здоров'я людини - Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків.

3. Амеліна Л.В.¹, Біляєв М.М.¹, Берлов О.В.² Моделювання забруднення навколишнього середовища та робочих зон при емісії хімічно-небезпечних речовин -¹Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна ²ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», м. Дніпро

4. Аргунова В.С., Клеєвська В. Л. Негативний вплив транспорту на довкілля - Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків

5. Беляев Н.Н.¹, Беляева В.В.², Берлов А.В.³, Гунько Е.Ю.¹, Козачина В.А.¹ Математическое моделирование аварийных ситуаций на химически опасных объектах- ¹Днипровский национальный университет железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна, ²Днипровский национальный университет им. О. Гончара, ³ГВУЗ «Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры»

6. Василенко О.О. Еколого-техногенні проблеми Сумської області - Сумський національний аграрний університет, м. Суми

7. Бурлака Н.І., Вонгай П.В. Вплив викидів парникових газів на організм людини та довкілля - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

8. Голюков О.А., Кравцов М.М. Надзвичайна ситуація пов'язана з лісовою пожежою Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків.

9. Городецький І.М., Ковальчук Ю.О. Аналіз екологічних небезпечних чинників у Львівській області - Львівський національний аграрний університет, м. Львів

10. Дубінін В. А., Маркіна Л.М. Методологічні основи моніторингу небезпек - Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв

11. Іванченко А.Ю., Клеєвська ВЛ. Негативний вплив поліграфічного виробництва на довкілля - Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", м. Харків
12. Крекотень Є.Г., Березюк О.В. Екологічна безпека видобування біогазу в місцях депонування ТПВ - Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.
13. Лабжинська М.Ю., Володченкова Н.В. Дослідження шкідливих викидів у повітря на елеваторі - Національний університет харчових технологій, м. Київ
14. Лавренова А.С., Клеєвська В.Л. Чинники небезпеки під час роботи у шахтах - Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", м. Харків.
15. Мельничук О.І., Березюк О.В. Підвищення екологічної безпеки транспортування ТПВ за допомогою сучасних сміттєвозів- Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.
16. Мокрий В.І.¹, Гречаник Р.М.², Мороз О.І.¹, Петрушка І.М.¹, Гречух Т.З.³, Шемелинець І.Л.², Бобуш О.А.¹, Кравців Р.В.¹, Жалівців С.І.¹, Хрептак Н.О.¹ Технології моніторингу техногенної безпеки Стебницького гірничопромислового району - ¹ Національний університет «Львівська політехніка», ² Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації, ³ Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів
17. Мкртчян Л. Х., Гвоздїй С. П. Екологічна криза в Україні - Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса
18. Нежигай І.О. Поняття та різновиди натовпу, поведження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на небезпеку- Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ
19. Платонова В. Основи теорії розвитку та припинення горіння - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ
20. Сагайдак І.С., Чорна Т.М. Проблеми функціонування державної системи моніторингу довкілля в Україні - Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь.
21. Сивук Д.О., Савіна О.Ю. Проблеми екологічної безпеки Миколаєва- Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв.
22. Стасюк В.М. Систематичний та якісний контроль техногенної й екологічної безпеки виробничих процесів підприємств водопровідно-каналізаційного господарства – актуальне завдання сьогодення - Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
23. Столевич Т.Б.¹, Зацеркляний М.М.², Зацеркляний О.М.³ Екологічна безпека - складова національної безпеки держави - ¹ Одеський національний політехнічний університет, ² Одеська національна академія харчових технологій, ³ Український науково-дослідний інститут медицини транспорту, м. Одеса.

24. Тарнавський А.Б. Основні заходи щодо поводження з радіоактивними відходами у зоні відчуження довкола Чорнобильської АЕС - Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів
25. Федорчук-Мороз В.І., Вісин О.О. Деякі аспекти екологічної безпеки сучасної України - Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
26. Хорькова Г.В., Сусло С.Т. Екологічні проблеми сучасної України та шляхи їх вирішення- Національний транспортний університет, м. Київ
27. Чан Ієн Лінь Аналіз пожеж та їх наслідки за останні 2 місяці 2018 року - Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, м. Київ
28. Шевченко В.В. Проблематика та сучасний стан переробки твердих побутових відходів у нашій державі - Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, м. Київ
29. Шевченко Ю. В. Промислова переробка твердих паливних відходів за кордоном - Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
30. Шевченко С.І., Юсупова О.В. Нові прояви бубонної чуми у світі - Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь.
31. Шеремет В.В., Кравцов М. М. Аварійні ситуації на водних об'єктах України - Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків.

СЕКЦІЯ 4. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ НЕБЕЗПЕКИ.

1. Байталюк А.О. Шляхи подолання соціально-політичних небезпек - Національний університет кораблебудування імені адм. Макарова.
2. Беспалова А.В., Файзуліна О.А. Соціальні небезпеки і загрози суспільству - Одеська державна академія будівництва і архітектури, м. Одеса.
3. Бикович М.Р. Закономірності виникнення соціальних та політичних джерел небезпеки - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ
4. Блінська Ю.М. Алкоголізм як один з видів соціальної небезпек - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса.
5. Гончарук Н.Л., Телегіна О.Д. Викрадення дітей як актуальна соціальна проблема- Національний університет фізичного виховання і спорту України.
- 5.Євжецький П.С.,Толстоусова О.В. Кібертероризм як загроза суспільству Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,м. Харків
6. Кірічек А.В. Самогубство як соціальна небезпека: соціально-психологічна допомога особам, які схильні до суїциду - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова , м. Київ

7. Кольцов А.В., Савіна О.Ю. Проблема комп'ютерних вірусів та зловмисного програмного забезпечення як причин інформаційних небезпек- Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв.
8. Немченко Ю.В. Інформаційна безпека в постіндустріальному суспільстві – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ.
9. Резюк В.И. Чрезвычайная ситуация как общественно опасное последствие коррупционного преступного посягательства на бюджетные средства - УО“Брестский государственный университет имени А.С. Пушкина”, г. Брест.
10. Самбор М.А. Право на свободу мирних зібрань як гарантія демократичної основи правого порядку - Прилуцький відділ поліції ГУНП в Чернігівській області, м. Прилуки.
11. Ліхтецька А.О. Психологічна підтримка дій населення в умовах терористичної загрози - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

СЕКЦІЯ 5. МЕДИКО-САНІТАРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ НА ВИПАДОК НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.

1. Войтко О. В¹., Басанець Ю. П.² Кольорова розмальовка як ефективний метод АРТ-терапії для зниження стресу - ¹ДНУ «Інститут модернізації освіти», ²Київський національний університет технології та дизайну, м. Київ.
2. Горб О.В Аналіз та причини виробничого травматизму та його стан на 2017 рік в Україні - Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, м. Київ
3. Купріненко О.В., Мазепа М.А., Гавалко І.В., Стасів В.В. Методи формування правильного поведінкового стереотипу і захисту суглобів у хворих на системні захворювання сполучної тканини - Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів.
4. Линник В.В. Болезнь по умолчанию - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ
5. Мазепа М.А¹, Орфін А.Я.² Оцінка безпеки роботи медичних працівників які працюють з ВІЛ – позитивними пацієнтами - ¹Львівський державний університет фізичної культури, ²Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня, м. Львів.
6. Сафонов С.А.,Мазур І.Б. Організація медичного забезпечення на радіаційно-небезпечних об'єктах - Львівський національний аграрний університет, м. Львів
7. Третьяков О.В. Соболенко К.П. Профілактика студентського травматизму - Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків
8. Третьяков О.В., Колеснік М.І., Колеснік О.І. Профілактика дитячого травматизму - Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків

9. Ціж Л.М., Мазепа М.А. Безпека пацієнтів з хворобою Альцгеймера під час фізичної терапії та у повсякденному житті - Львівський державний університет фізичної культури ім. І.Боберського

10. Цюра К.М. Оптимізація рівня фізичного здоров'я глухих підлітків - Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, м. Київ

11.Шмалей С.В., Бакин С.А. Фармакологические аспекты безопасности жизнедеятельности в сфере питания - Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова, г. Киев.

12.Шевченко С.І., Копилова Т.В. Склад сухих пайків в різних арміях світу Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

СЕКЦІЯ 6. ПСИХОСОЦІАЛЬНІ ТА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ТЕХНОГЕННИХ НЕБЕЗПЕКАХ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

1. Бібікова А. Охорона дитячого голосу - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

2. Бобро О.В.¹, Насібуллін Б.А.², Тихохід Л.В.² Психофізіологічні основи розвитку стресу при надзвичайних ситуаціях - ¹Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського,²«Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України», м. Одеса

3. Volodchenkova D.V.¹, Volodchenkova N.V.² Analysis of the labor conflict level and employees behave in conflict situations - ¹ Wyższa Szkoła Europejska im. Ks. Józefa Tischnera w Krakowie ²National university of food technologies, Kyiv, Ukraine

4. Дегтярєва А.І., Харламова Ю.Є. Розвиток логічного мислення у працівників в сфері техногенної безпеки при нестандартних аваріях і надзвичайних ситуаціях та якісного реагування на них - Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

5. Дурневич Г.М., Клеєвська В.Л. Паніка психосоціальна проблема при надзвичайних ситуаціях - Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків

6. Ставська А., Удод М. Безпека кольору в інтер'єрі для психічного здоров'я людини - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

7. Раїнчук В. Седативний ефект музичної терапії - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

8. Шмалей С.В. Профілактика насильства в контексті професійних ризиків соціальних працівників - Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, м. Київ

9. Шульц А. Натопт його види. Методи координації та управління - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

СЕКЦІЯ 7. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

1. Кривдіна І.Б., Царюк Ю.С. Аналіз сучасного стану локально-правового регулювання соціально-екологічної безпеки в закладах вищої освіти - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
2. Хлопов А.М. Мороз В.Ю. Розвиток та формування ключових компетентностей при вивченні курсу «Основи охорони праці» - Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка, м. Полтава
3. Чорна О.Г. Організація вивчення студентами питань цивільного захисту на практичних заняттях з безпеки життєдіяльності - Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
4. Шевчук О.А. Електричний опір організму людини і його значення для збереження життя та забезпечення електробезпеки - Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

СЕКЦІЯ 8. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНИХ, ПОЗАШКІЛЬНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ УСТАНОВАХ.

1. Багдасар'ян С.С., Кириленко А.С. Техніка безпеки на заняттях з легкої атлетики для студентів ВНЗ - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
2. Барнак Р.Ю. Герои не с обложки комиксов - Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, г. Киев
3. Баштан С.О. Навчання заходам безпеки студентської молоді в надзвичайних ситуаціях Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса.
4. Березовецький А.П., Тимочко В.О. Формування культури безпеки життєдіяльності у Львівському національному аграрному університеті - Львівський національний аграрний університет, м. Львів.
5. Богатов О.І., Крайнюк О.В.¹, Буц Ю.В.². З досвіду проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з охорони праці - ¹Харківський національний автомобільно-дорожній університет, ²Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця
5. Ворожбіян М.І.¹, Катковнікова Л.А.¹ Деякі особливості викладання курсу «Безпека життєдіяльності» у вишах - ¹Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків
6. Гостева Д., Савіна О.Ю. Шляхи забезпечення безпеки на уроках фізичної культури - Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв.

7. Гресва В. І., Бажанова А.І. Безпека на заняттях з фізичного виховання в спеціальній медичній групі - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
8. Зазімко Н.С., Герасименко Н.К. Безпека занять настільним тенісом – Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
9. Заплатинський В.М. Формування культури безпеки життєдіяльності в закладах освіти України - Національний університет фізичного виховання та спорту України, Академія безпеки та основ здоров'я, м. Київ
10. Ібришимова¹ К., Гвоздй² С. П. Інноваційні підходи до навчання з питань безпеки - Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса
11. Изотов В.И. Формирование культуры безопасности жизнедеятельности в учебном процессе - Национальный университет кораблестроения имени адмирала С.О. Макарова
12. Калініченко О.П., Кондель В.М. Вплив збалансованого харчування на здоров'я молоді -Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава.
13. Кокотеев П. Г., Плетос Д. С. Безпека занять з фектування - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
14. Кувічко П.С. , Кравцов М. М. Формування культури безпеки життєдіяльності у навчальних закладах України - Харківський національний автомобільно-дорожній університет.
15. Литвиновський Є. Ю. Першочергові заходи змін в безпековій освіті- Інститут державного управління у сфері цивільного захисту, м. Київ
15. Малюта С.П., Рісслінг Р.С., Хавара Ю.П. Техніка безпеки на тренуваннях з футболуОдеський національний політехнічний університет, м. Одеса
16. Накемпій О.К. Формування масової культури безпеки дітей - Національний університет харчових технологій, м. Київ
17. Небож И.В., Любомская О.А. Атлетическая гимнастика, техника безопасности на тренировках - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
18. Нижник О.В. Організація пожежно- профілактичних заходів у педагогічних закладах освіти - Національний університет імені М.П. Драгоманова,м. Київ
19. ПіддубнаЮ.С., Кондель В.М. Оцінка стану інформованості молоді щодо профілактики флюорозу - Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава
20. Поведа Т.П. Особливості формування культури безпеки майбутніх фахівців освітньої галузі у закладах вищої освіти - Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

21. Рабійчук С. О. Формування культури безпеки життєдіяльності в дозвіллі - Хмельницький національний університет, м. Хмельницький
22. Рісслінг Р.С., Малюта С.П., Лабунець Д.В. Безпека занять жіночим футболом - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
23. Семенець Л. М. Зміст компетенцій студентів закладів вищої освіти з безпеки життєдіяльності - Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир
24. Смолякова І.Д., Дімітрашко Є.А. До питання про культуру безпеки життєдіяльності Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
25. Skuibida O.L. Peculiarities of the formation of competencies in securitology and safety culture at the universities - Zaporizhzhya National Technical University
26. Тараканова А. П. Педагогічні, наукові хореографічні школи як феномен мистецької культури - ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, м. Київ.
27. Третьяков О.В. Ждамірова Ю.М. Роль органів студентського самоврядування у забезпеченні безпеки життєдіяльності вищого навчального закладу - Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків
28. Feduschak Victoria, Gvozdii Svitlana Ensuring safety of life in the everyday activities of a modern person - Odessa I. I. Mechnicov National University
29. Шароватова О.П. Запобігання проявам людського фактору шляхом формування культури безпеки фахівців - Національний університет цивільного захисту України, м Харків
30. Шмырко В. И., Пущина И. В., Троян Ю.И. Актуальность тестирования негативного влияния персональных компьютеров на здоровье пользователей - Запорожский национальный технический университет.
31. Штейн П.В. Формування культури безпеки життєдіяльності в навчальних, позашкільних та громадських установах - Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв
32. Ярова І.А. Собянін І.В., Старченко Є.С. Охорона здоров'я – базовий елемент - суспільної безпеки - Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Доповідь

ВПЛИВ ШУМУ ТА ВІБРАЦІЇ НА САМОПОЧУТТЯ ТРАКТОРИСТА

Твердохліб І.В.

Останнім часом в багатьох системах керування технологічними процесами використовують методи автоматизованого комп'ютерного керування. Але умови сільськогосподарського виробництва мають свої особливості, які не дозволяють широко використовувати автоматизоване керування і тому людина – оператор (тракторист, комбайнер) залишаються основним об'єктом дії негативних факторів природнього техногенного характеру.

Одним з найбільш небезпечних виробничих факторів, які постійно впливають на тракториста є шум і вібрація. В багатьох випадках і шум, і вібрація мають одне джерело, хоча шляхи розповсюдження, а також характер їхнього впливу на організм людини дещо різняться.

Шкідливий вплив шуму, в першу чергу, залежить від сили та частоти звукових коливань, сполучення яких і утворює шум. Особливо небезпечні для людини високочастотні шуми, що викликають швидке стомлення, а при довготривалій дії – порушення в центральній нервовій системі та органах слуху. Окрім безпосереднього негативного впливу на окремі внутрішні органи, що може призводити до професійних захворювань, шум ослаблює організм людини, порушує його нормальну життєдіяльність, сприяє виникненню і посиленню звичайних захворювань, які не відносяться до професійних. Додатково він може сприяти нещасним випадкам, маскуючи попереджувальні сигнали про несправність машин.

Негативний вплив на внутрішні органи людини також мають різні динамічні навантаження у вигляді дії інерційних сил, вібрації тощо. Особливо небезпечні вібраційні коливання частота яких наближена до власної частоти внутрішніх органів людини. Збіг частот коливань зовнішніх і власних може викликати збільшення амплітуди останніх аж до виникнення явища резонансу.

Шкідливими для людини є коливання в діапазоні частот 10...37 Гц, а найбільшу небезпеку викликають коливання в 16 Гц, тому що більшість внутрішніх органів мають саме таку частоту. Такі низькочастотні коливання характерні для більшості гусеничних тракторів. В тракторах і комбайнах вібрація виникає внаслідок недосконалості конструкцій окремих вузлів, неправильної експлуатації агрегатів і, що особливо характерно для сільського господарства, від рельєфу поверхні по якій рухається машина. Адаже значну частину робочого часу тракторист проводить в полі, тобто працює на поверхні, що сприяє виникненню вібрації ходової частини комбайнів і тракторів.

Дієвим захистом тракториста від дії шуму та вібрації є проведення комплексу заходів, що послаблюють інтенсивність шкідливих факторів у їхніх джерелах, на шляху поширення заходами звуко- та віброізоляції, а також вібро- та звукопоглинання, застосування індивідуальних засобів захисту та запровадження раціональних режимів праці та відпочинку. Суттєвим шляхом зменшення вібрації і шуму в комбайнах і тракторах є вчасне попередження розрегулювання їх окремих систем. Цю проблему можна вирішити шляхом вчасного діагностування елементів силової установки, ходової системи та інших частин тракторів та комбайнів. Зокрема, перспективним в цьому напрямку є безрозбірне вібраційне діагностування окремих систем сільськогосподарських частин. Велике значення в боротьбі з шкідливим впливом шуму і вібрації має також проведення попередніх і періодичних медичних оглядів.